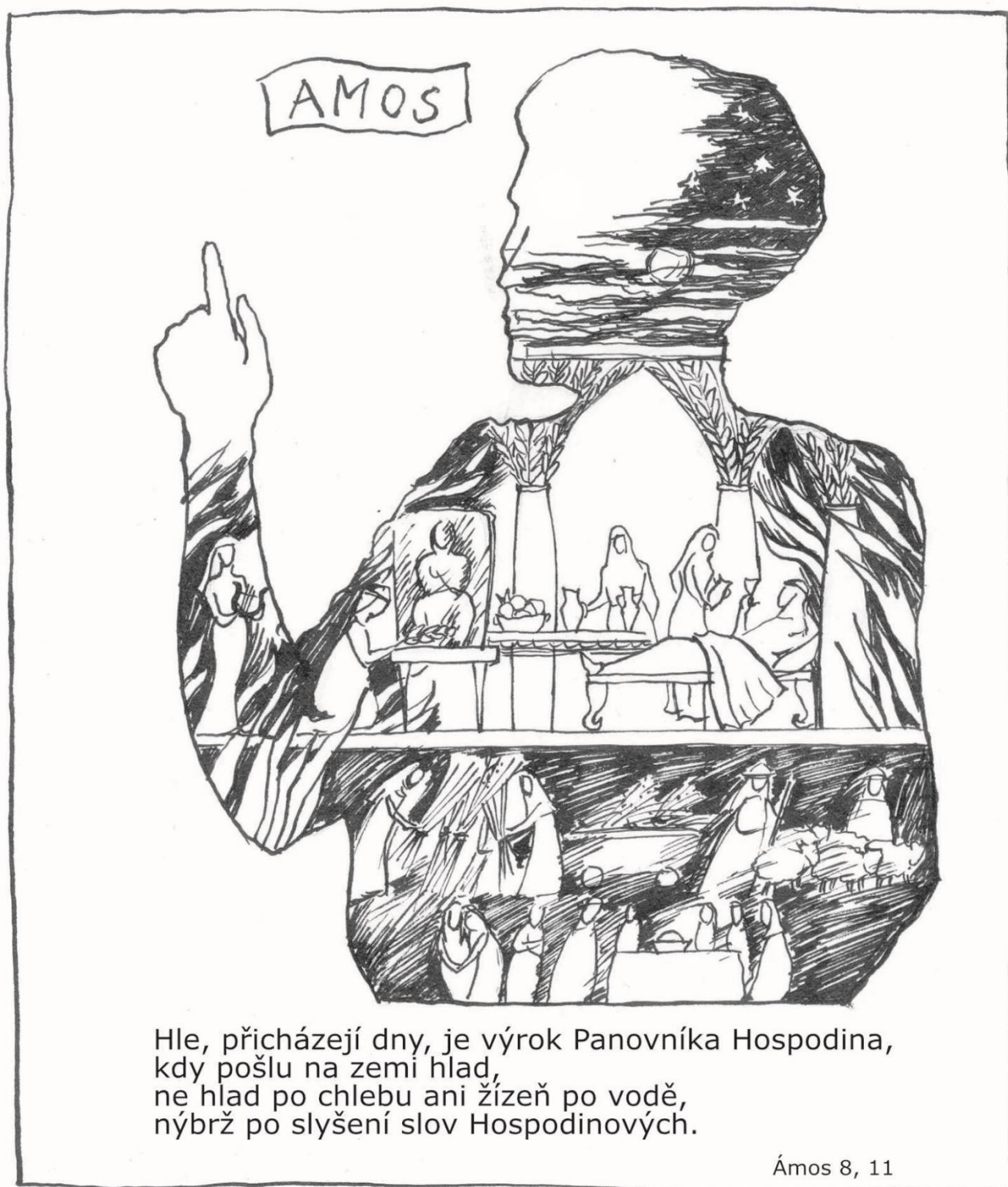

SETKÁVÁNÍ

Brněnský evangelický měsíčník

2021 / 3

ÚVODNÍK

Je postní období,

měli bychom se postit. Nějak. V evangelické církvi na ty předpisy, rituály a obřady moc nejsme, a tak i půst nijak zvlášť nedržíme. Alespoň ne vnějšně. Ale to samozřejmě nevylučuje, že si někdo sám půst dobrovolně nenaordinuje. Ať už jako výraz pokání, či na zkoušku, zda to vůbec dokážeme, či jen ze zvědavosti, co to s námi udělá. Myslím, že nějakou formu postu jsme asi každý už někdy zkusili. A k tomu nám Ježíš říká – když se postíte, netvařte se utrápeně jako pokrytci; ti zanedbávají svůj vzhled, aby lidem ukazovali, že se postí.

Ježíš má evidentně za to, že půst na nás vůbec nemusí být vidět. A nemá být vidět. Ostatní lidé to vůbec nemají poznat, že se postíme. Netvařte se utrápeně. Člověk může činit pokání, anebo si naordinovat zkoušku, a přitom se tvářit jako vždycky, podle svého naturelu, takže druzí nic nepoznají. To znamená – neupozorňovat druhé, nepředvádět se, nechlubit se svým vnitřním životem.

Chceš stavět na odiv, jak se omezuješ? Chceš se vytahovat, jak se postíš? Chceš, aby tě lidi obdivovali, jak se uskromňuješ? Pak amen, pravím ti, už máš svou odměnu... Lidé uznale pokývají hlavou nebo pochvalně zamručí. Toť vše. To je ta tvá odměna. Trochu slabé, ne?

Ale v postu by přece nemělo jít o uznání či pochvaly druhých, to je nesmysl. Jde přece o to, uskromnit se před Bohem! Omezit se ve svých životních nárocích! A dokonce, jde o to pomyslet na smrt a umírání, pomyslet na pašijní příběh Ježíšův, k Velkému pátku směřující, pomyslet i na vlastní křehkost a smrtelnost, však my také budeme muset svůj život Bohu odevzdat...

Ne na odiv lidem děje se půst, ale ve tvém srdci, kam nikdo nevidí, jen Otec, Bůh sám.

Postíme se takto? Uskromňujeme se před Bohem? Slevujeme ze svých životních nároků? Radujeme se z toho, že můžeme rozdávat? Myslím, že v tomto směru máme co dohánět, že je nám to někdy zatěžko. A přitom Bůh, který vidí, co je skryto, odplácí náramně, měrou vrchovatou. Jeho odměna je skvělá. Půst může být pro nás užitečný, může nás učit skromnosti a pokoře. Naše srdce se tak proměňuje k dobrému. A působí dobře i dál, mezi lidmi. Může být něco víc? Toto je mnohem větší a lepší odměna než to, že lidi uznale pokývají hlavami. Toto je odměna boží, která přináší pokoj tvému srdci a zlepšuje stav světa.

A tahle boží odměna, tenhle boží následek našeho počínání, je pravým důvodem Ježíšova paradoxu: Když ty se postíš, jdi na to zvesela.

Štěpán Hájek

KALENDARIUM

Jan Patočka (1.6.1907 – 13.3.1977)

Poté, co byl několikrát vyslýchán Státní bezpečností, zemřel 13. března 1977 profesor Jan Patočka. Panu profesorovi bylo sedmdesát let a výsledky byly vyčerpávající. Ten poslední prý trval jedenáct hodin. Co profesor Patočka provedl? Byl jedním z prvních mluvčích Charty 77. Hájl práva člověka na svobodu myšlení i života. Jan Patočka byl jedním z posledních žáků Edmunda Husserla. Ano, toho filosofa, který mimo jiné tvrdil, že „co je pravdivé, je pravdivé absolutně. Pravda je zkrátka jediná, ať ji poznává člověk nebo nečlověk, anděl nebo Bůh“. Profesor Patočka byl hluboce vzdělaný filosof. Když mu zabránili učit na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy, přednášel na soukromých seminářích. Říkalo se jim Patočkova univerzita. I profesor Patočka zkrátka věděl, co je odvaha. Ale pokud by měl vybrat citát, spíše než Bedřicha Velikého by zvolil Platóna: „Odvaha znamená vědět, čeho je potřeba se bát a čeho ne.“

z knihy Kalendárium Miroslavy Burešové, Praha 2011,
vybral Jiří Gruber

BYLO

Konvent v čase koronaviru

Podobná role, jakou má ve sborech výroční shromáždění, je v rámci seniorátu svěřena konventu, který se koná tradičně v listopadu. Schvaluje zprávu seniorátního výboru, seniorátní hospodaření a rozpočet, volí členy seniorátního výboru, projednává návrhy ze sborů a plní úkoly, které mu uložil synod. V roce 2020 však bylo všechno jinak, lépe řečeno nebylo nic a vše se posunulo na leden příštího roku. To nic se však týkalo pouze samotného průběhu jednání, jinak bylo vše pečlivě připraveno a rozesláno, ale shromažďování a jednání většího počtu lidí nebylo možné. Objevily se různé úvahy, jak počet poslanců dobrovolně snížit na polovinu nebo jednat paralelně ve více sálech, ale ani tento postup nebyl schůdný a možný. Zatímco správní orgány (staršovstva, seniorátní výbory, synodní rada) mohou podle našich řádů jednat on-line nebo písemně, při jednání

shromáždění tato možnost není. Pro jednání našich sborových a seniorátních shromáždění je třeba zaručit možnost rozpravy, tajného hlasování a podávání návrhů z pléna.

Nakonec byla na doporučení synodní rady ve většině seniorátů zvolena metoda on-line konferencí, které umožňují připojení většího počtu účastníků (brněnský konvent má 77 poslanců a povolává ještě asi 10 poradců) a tajné hlasování. Jakmile padlo toto rozhodnutí a datum jednání odloženého konventu na 23. ledna, začalo předsednictvo konventu (Ondřej Macek jako předseda a Alexandra Jacobea, Jaromír Klimek a Milan Ryšavý jako místopředsedové) a seniorátní výbor vše pečlivě připravovat. Po celou dobu hrozilo, že se on-line spojení nepodaří, systém v průběhu jednání tzv. klekne nebo se větší části poslanců nepodaří připojit. Výsledek však předčil všechna očekávání! Celé jednání probíhalo nadmíru klidně a věcně, všechny volby byly řádně vykonány a všechny návrhy jsme projednali. Velký dík za to patří nejen předsednictvu, ale tentokrát i technickým poradcům z řad mládeže. O tom se však píše na jiném místě a proto se nyní omezím na stručnou prezentaci výsledků jednání tohoto veskrze mimořádného konventu (v pořadí již čtyřicátého druhého).

Jednání bylo zahájeno pozdravem všem přihlášeným (bylo jich celkem 75) a pobožností, kterou připravila sestra Jana Potočková, která se v září minulého roku stala novou farářkou sboru v Rovečném. Jako výchozí text zvolila verše z listu Jakubova: Pamatujte si, moji milovaní bratři: každý člověk ať je rychlý k naslouchání, ale pomalý k mluvení, pomalý k hněvu. Vždyť lidským hněvem spravedlnost Boží neprosadíš.

Jednání konventu bylo otevřeno rozpravou nad zprávou seniorátního výboru, která byla posléze velkou většinou schválena. Konvent vzal na vědomí i zprávy poradních odborů, včetně zprávy Jeronýmovy jednoty. V průběhu rozpravy, které tentokrát nebyla nijak obsáhlá, proběhly volby

několika členů seniorátního výboru. Velkou většinou hlasů byl jako jediný kandidát zvolen prvním náměstkem seniora bratr Filip Keller (druhé šestileté období) a za druhého náhradníka z řad kazatelů byl znovu zvolen bratr Martin Horák. Jistá potíže nastala při volbě náhradníka z řad laiků, protože dosavadní náhradník bratr Kamil Vystavěl z Vanovic by již volbu nepřijal podobně jako sedm dalších kandidátů navržených ze sborů. Nakonec byla oslovena a zvolena sestra Miroslava Priknerová ze sboru v Brně I, která kandidaturu k naší úlevě přijala. Během voleb byly vzaty na vědomí zprávy ze dvou středisek Diakonie a ze tří škol Evangelické akademie, které působí v našem seniorátu.

Konvent se dále musel vypořádat s úkolem, který mu uložil synod, a provést průzkumnou volbu kandidátů na členy synodní rady, kterou bude volit květnový synod. Z řady jmen, které navrhla staršovstva, získali v našem seniorátu největší podporu tito bratři a sestry z kazatelů: Jan Keřkovský, Jakub Keller, Radmila Včelná, Pavel Pokorný, Roman Mazur, a z řad laiků to byli Jiří Schneider, Miroslav Maňák, Simona Kopecká, Vladimír Zikmund a Petr Štulc (uvádím prvních pět jmen z řady dalších). Mandátová komise výsledky průzkumné volby ze všech konventů sumarizuje, osloví nejčastěji navrhované kandidáty, zda by volbu přijali, a s výsledky seznámí synod. Jako nového synodního seniora navrhl náš konvent bratra Jana Keřkovského a jako synodního kurátora bratra Jiřího Schneidera. Všechna hlasování přitom proběhla velmi komfortním způsobem a hlavně rychle pomocí hlasovacího programu, který pro naše potřeby sestavil bratr Marek Sterzik ze západočeského seniorátu. Díky!

Dále se měl konvent zabývat dvěma změnami církevního zřízení, z nichž první o zrušení opakované volby kazatelů odmítl, a druhou, která byla pouze formální úpravou textu řádů, bez námitek přijal. Informace o průběhu odloženého jednání květnového synodu podal jeden ze synodálů, bratr farář Jiří Bureš. Třetí jednání 35. synodu naší církve je plánováno na květen tohoto roku ve Svitavách.

Následovalo projednání zprávy o hospodaření seniorátu za rok 2019 a schválení rozpočtu na rok 2021. Obojí bylo schváleno bez připomínek. Seniorátní hospodaření roku 2019 skončilo v přebytku cca 61 000 Kč, který vznikl dlouhodobou pracovní neschopností seniorátního faráře Jiřího Šimsy. Schválený rozpočet na rok 2021 proto může být schodkový ve výši 36 000 Kč a saldo bude uhrazeno z nerozděleného zisku z minulých let. Byly schváleny také odvody (repartice) sborů seniorátu a povšechnému sboru. Na výdaje seniorátu je třeba vybrat 303 000 Kč a pro celou církev 975 000 Kč. Rozpočítání na jednotlivé sbory se děje již řadu let podle všemi schváleného klíče, v němž polovinu představuje počet členů sboru a polovinu výše obětavosti za poslední tři roky.

Po schválení rozpočtu bylo možno přistoupit k volbě seniorátních farářů podle návrhu, který připravil seniorátní výbor. Na další dva roky byla

zvolena seniorátní farářkou pro mládež na polovinu úvazku sestra Iva Květonová, jako seniorátní farář do srpna 2021 bratr Jaroslav Vítek (především jako pomoc v seniorátní kanceláři a zástupce seniora) a do konce roku bratr Jiří Šimsa (kázání v neobsazených sborech, Diakonii a Domovech pro seniory). Pro hladké předání seniorského úřadu byl od září 2021 do konce roku zvolen seniorátním farářem bratr Jiří Gruber.

Proběhla rovněž průzkumná volba kandidátů na volby do celocírkevní pastýřské rady, která řeší spory a stížnosti na chování kazatelů a presbyterů. Z našeho seniorátu byli navrženi Dana Piknová, Filip Šimonovský, Jan Balcar, Daniel Heller (kazatel), Jan Keller a Pavel Kašpar.

Nakonec konvent odhlasoval podporu z fondu solidarity ve výši 18 000 Kč sboru v Olešnici a částku ve výši 23 880 Kč sboru v Hustopečích, která jim poslouží na úhradu odvodu do personálního fondu. Zdrojem pro tento fond byly dobrovolné dary z osmi sborů a jednoho individuálního dárce.

Jako návrh na synod byl doporučen návrh sboru v Nosislavi v tomto znění: Synod pověřuje synodní radu, aby našla způsob, jak alespoň z počátku zmírnit finanční zátěž sboru, který přijímá sousední sbor za svou kazatelskou stanici.

Ačkoli konvent běžně jedná i odpoledne, tentokrát se podařilo skončit okolo poledne. Přispělo k tomu jistě i omezení jednání na nezbytně nutné úkoly a absence zásadního tématu, které by nebylo možné on-line formou projednat. Hladkému průběhu však nejvíce prospělo především dobré rozdělení role členů předsednictva a pohotová pomoc technických poradců. Dobrá věc se podařila a řádné projednání a schválení rozsahu a podoby služby naší církve se podařilo i v době přísných omezení v čase koronaviru. Bohu díky.

text a foto Jiří Gruber

Konvent on-line

Sobota počátkem listopadu, Losův sál v Blahoslavově domě, dlouhé stoly plné jednajících zástupců sborů, vůně řízků a bramborového salátu... to jsou obrázky, které jsem až donedávna měla spojené s konventem.

Donedávna, konkrétně do podzimu 2020. Protože na podzim se konvent kvůli epidemii koronaviru sejít nemohl. Nemohl se sejít ani v zimě. Prosinec utekl, leden plynul a bylo zřejmé, že je třeba hledat alternativní způsob, díky kterému by jednání mohlo přece jen proběhnout.

Padlo tak rozhodnutí, že vůbec poprvé v historii ČCE se jednání konventů (nejen brněnského, ale i všech ostatních seniorátů) bude konat on-line, na platformě zoom.

Kolik to přineslo starostí, to by jeden nespočítal; jen namátkou: každý konventuál potřeboval dobré internetové připojení, počítač, mikrofon, kameru, pro on-line hlasování unikátní kód do bezpečné aplikace irbis, vytvořené přímo pro volby na konventech, ale hlavně! zvládnout ovládání zoomu.

Za tímto účelem byly rozeslány psané návody, proběhlo několik zkoušek, předsednictvo konventu a seniorátní výbor společně povolali ochotné technické poradce, kteří dovedli mnohé vyřešit po telefonu, méně ostříleným konventuálům pomáhaly děti i vnoučata, protože on-line setkání mají už řadu měsíců díky distančnímu vzdělávání zažité. Tohle byl jeden z pozitivních rozměrů, které jsem při on-line konventu zaznamenala. Druhým byl fakt, že se nás v den D, tedy v sobotu 23. ledna 2021, sešlo opravdu hodně – naprostá většina volených zástupců sborů. Inu, připojit se z domova je možná přece někdy snazší než cestovat přes půl kraje do Brna.

Početnost připojených zároveň dělala vrásky těm, kdo měli jednání řídit. Představte si obrazovku, na níž vám svítí zhruba 40 okýnek, jako pexeso nebo adventní kalendář. Každé okýnko má na sobě napsané jméno člověka, někde ho i vidíte (má puštěnou kameru), někde ne. A kromě těch zhruba 40 okýnek, co vidíte, je jich ještě zhruba 40, které nevidíte, protože se na

obrazovku zkrátka nevejdou. Svítí vám jen jejich jména na bočním panelu. Tu a tam se u nich objeví symbol zdvižené ruky, protože chtějí přispět do diskuse. Vy si toho ovšem musíte všimnout. Občas se to celé zasekne (internet!), občas si někdo zapomene pustit či vypnout mikrofon.

Zkrátím to: díky heroickému výkonu předsedy konventu Ondřeje Macka, veliké trpělivosti a zároveň ukázněnosti konventuálů, mohutné podpoře Filipa Kellera, Ivy Květonové, Jaromíra Klimka, Tomáše Ryšavého, Matěje Přikryla, Jakuba Němce, Adély Bednařikové, Milana Ryšavého a kdo ví, kolika dalších, a s Boží pomocí, se to všechno podařilo. Konvent proběhl, včetně všech voleb a řady usnesení. Zpráva o tom, koho jsme zvolili a co usnesli, je však na jiný článek. Po tomto si, milí čtenáři, spolu s členy seniorátního výboru i předsednictva a mnohými konventuály můžete oddechnout a doufat spolu s námi, že toto povyražení nebudeme muset v budoucnu opakovat.

Saša Jacobea

DVANÁCT PROROKŮ

Ámos

Bételský kněz Amasjáš poslal izraelskému králi Jarobeámovi zprávu: "Spikl se proti tobě muž jménem Ámos přímo v izraelském domě. Není možné, aby země snášela všechna jeho slova. Ámos totiž říká: Král Jarobeám zemře mečem a Izrael bude zcela jistě přesídlen ze své země." Pak řekl Amasjáš Ámosovi: "Seber se proroku a prchej do judské země! Tam chleba jez a tam si prorokuj! A nikdy už nemluv v Bét-elu, neboť je to svatyně králova, královský dům." Ámos Amasjášovi odpověděl: "Nebyl jsem prorok ani prorocký žák, zabýval jsem se dobyt看kem a sběrem fíků. Hospodin mě vzal od ovcí, Hospodin mi rozkázal: »Jdi a prorokuj Izraeli, mému lidu!« Slyš tedy slovo Hospodinovo. Ty říkáš: »Nemluv proti Izraeli, nevynášej soud nad domem Izákovým«. Proto Hospodin praví toto: »Tvá žena bude plakat hanbou, tvoji synové a dcery padnou mečem, tvá půda bude přidělena cizincům a ty zemřeš daleko od domova.« Izrael bude zcela jistě vysídlen ze své země."

Ámos 7,10-17

Ámos znamená nosič. Nenosal však kufry, ale Boží slovo. A to může být někdy těžší než všechna břemena, která si umíme představit.

Narodil se nedaleko Betléma asi 800 let před Kristovým příchodem. Živil se jako pastýř ovcí. Lidem se tehdy vedlo poměrně dobře. V Izraeli se mnoho lidí věnovalo obchodu a podnikání a mnozí díky tomu zbohatli. Jiní naopak velice zchudli. Podle Mojžíšova zákona však měl každý zaručené jakési sociální minimum. Nikdo nesměl chudé lidi připravit o jejich pole, domov nebo oblečení. A přece se to dělo. Mocní a bohatí podplatili soudce a ti jim pomohli chudé lidi odrat do posledního groše.

Prorok Ámos však veřejně a nahlas řekl: „Toto se Pánu Bohu nelíbí.“ Možná byl dokonce první na světě, o kom víme, že se veřejně zastal chudých a pohrozil bohatým. Upozornil na potřebu sociální spravedlnosti. Není možné, aby bohatí byli stále bohatší a chudí ještě chudší.

Ámos však nebyl politik. Nechtěl vyhrát volby. Neměl žádné osobní ambice. Nikdo ho za jeho činnost neplatil. Ámos plnil Boží úkol. Přinášel lidem Boží slovo. Varoval je před katastrofou. Povzbuzoval k nápravě. Ale když si nedali říci, vrátil se zase ke svým ovcím.

Jeho slova však nezanikla. Díky Ámosovi víme, že nejde oddělit víru v Boha a každodenní život. Tak tomu totiž bylo v pohanství. Tam mohl člověk usilovat o boží přízeň a požehnání a nikdo se ho neptal, jak zachází se svými služebníky, jak se chová k manželce a zda se postaral o své rodiče. Mnozí by to byli rádi zavedli i v Izraeli. Ale Ámos jasně řekl: „Nelze věřit v Boha a současně někoho podvádět. Když ublížíš člověku, ubližuješ samotnému Bohu. Když okradeš souseda, okrádáš současně i Pána Boha.“

Díky Ámosovi tak víme, že ve víře se nedá nic předstírat. Hloubka naší víry se nepozná podle počtu a délky modliteb, ale podle toho, jak se chováme ke svým sousedům. V tom je biblická víra náročná a mnoho lidí z ní raději vycouvá. Na druhé straně tam, kde lidé věří v Hospodina, nikdo se nemusí bát, že bude mít nouzi a zůstane bez pomoci. Když na to křesťané zapomenou, pošle Bůh nového Ámose, který jim to připomene.

Ámos však nebyl kněz. Byl to obyčejný pastýř ovcí. Neměl žádné školy. Nikdo ho neučil skládat si projevy. Byl to obyčejný dělník, který v létě svěřil ovce sousedovi a šel česat fíky, aby si trochu přivydělal. A právě takového docela obyčejného člověka si Bůh vybral, aby skrze něho lidem promlouval do svědomí.

Když chce Pán Bůh změnit svět, používá k tomu často docela obyčejné lidi. Možná se Ámos vymlouval, možná se bránil, že neumí mluvit a má na starosti své ovce, ale Pán Bůh ho přesvědčil, aby se nebál a šel. A bylo to dobře. Protože právě tím, že byl Ámos amatér a laik, nemohl mu nikdo říci: „Ty říkáš pouze to, za co tě platí.“

Vzpomínám si, jak mě kdysi zbolelo, když o mém pohřebním kázání někdo řekl: „Bodejť by nemluvil o Pánu Bohu, když ho za to platí.“ Ale nemohl jsem nic namítat. Já skutečně žiju z toho, že lidem vykládám bibli. Ale právě proto je důležité, aby Boží slovo nesli do světa také docela obyčejní lidé, kteří z toho, že svědčí o Bohu, nic nemají - leda starosti a práci navíc. Jejich svědectví tak může být o to přesvědčivější a naléhavější.

I když žil Ámos v Judsku, Hospodin ho poslal do severního Izraele. V cizině má člověk výhodu, že ho neznají a může je něčím překvapit. Ale také mu tam mohou říci: „O takové, jako jsi ty, tady nestojíme. Vrať se, odkud si přišel.“

Ámos vstoupil do chrámu v Bét-elu, kde bylo shromážděno mnoho lidí, a řekl: „Hospodin mi ukázal kobylinky, které sežerou všechnu úrodu.“ Všichni se vyděsili, ale Ámos je uklidnil. „Modlil jsem se však k Hospodinu a on té pohromě zabránil.“

Druhý den přišel a řekl: „Viděl jsem, jak naši zemi zachvátil požár. Polovina úrody lehla popelem a v zemi nastal hlad.“ Lidé už chtěli utíkat domů, aby aspoň něco zachránili, ale Ámos je znovu uklidnil. „Modlil jsem se k Hospodinu a on mi slíbil, že Izrael bude zachráněn.“ Lidé si znovu oddechli, ale nepochopili, jak je situace vážná.

Třetí den Ámos znovu opět promluvil: „Viděl jsem Hospodina, jak stojí s olovnicí nad našimi městy, a všechno, co je křivé, boří a ničí.“ Lidé zůstávali v klidu, protože čekali, že to zase dobře dopadne. Ale Ámos řekl: „Když jsem prosil Boha o pomoc, řekl mi: Tentokrát už svému lidu neprominu. Dvakrát jsem je varoval a nyní už je pozdě. Vaše domy, vaše chrámy, vaše bohatství - to vše bude zničeno a lid i s králem bude odveden ze své země do daleké ciziny.“

To bylo vážné slovo. Když kněží zjistili, že jim Ámos kazí jejich krásné bohoslužby, postavili se proti němu. Nejvyšší kněz jménem Amasjáš se na Ámose tvrdě obořil: „Kdo myslíš, že tě bude poslouchat? Vždyť mluvíš proti našemu králi. Varuji Tě! Budeš potrestán. Vrať se do své země a služ těm, co ti platí. Tady nemáš co dělat.“

Ale Ámos se nedal. Předě všemi lidmi řekl nejvyššímu knězi: „Tobě král platí za to, co říkáš. Ale já nejsem kněz, ani prorok z povolání. Neposlal mě sem žádný člověk. Mě za má slova nikdo neplatí! Mě posílá Hospodin. V jeho jménu mluvím a žádné tvé pomluvy se nebojím. Jestli mě nenecháš na pokoji, špatně skončíš.“

Pak vzal Ámos na tržišti koš shnilého, přezrálého ovoce, přinesl ho do chrámu a řekl: „Takhle dopadne Izrael, jestli si nedáte říci a budete dál okrádat své bližní. Možná si dnes připadáte jako zralé ovoce, které má na trhu nejvyšší cenu. Možná si myslíte, že se vám všechno daří a nikdo na vás nemá. Tohle ovoce také bylo ještě včera krásné a chutné a stálo mnoho

peněz. Ale dnes je shnilé a nikdo by ho od vás nekoupil. Stejně to dopadne s vámi.”

Lidé v severním Izraeli si však řekli: Tak zlého a mstivého člověka poslouchat nebudeme. Naši kněží jsou lepší, protože nám nic zlého neříkají. Copak nepřinášíme Bohu velké oběti? Copak se neumíme modlit a zpívat žalmy? Až dosud jsme všechny nepřátele ze své země s Boží pomocí vyhnali. Proč by to mělo být jinak?

Lidé raději poslouchali laskavá a nadějná kázání Amasjášova a Ámose poslali, odkud přišel. Jenže udělali chybu. Neuběhlo ani třicet let a na celou jejich zemi přišla zkáza. Přesně, jak to Ámos řekl. Byli vystěhováni do cizí země a nic po nich nezbylo. Všechna luxusní lůžka ze slonoviny, všechny pyšné kamenné hrady, všechny obchodní domy a bohatě rodící vinice – to vše sežehl válečný požár. Chrám v Bét-elu byl zbořen a jejich král i s knězem Amasjášem byli odvedeni do zajetí, z kterého se už nikdy nevrátili. Severní Izrael zanikl. Přitom byli včas a vícekrát varováni. Nejen Ámosem, ale také Ozeášem a dalšími proroky.

Je nebezpečné, když si lidé vyberou kazatele, učitele nebo politika, který jim říká, co chtějí slyšet. Není dobré, když nám v kostele říkají, co se nám líbí a nic víc po nás nechtějí. Není dobré, když čteme pouze noviny, kde píší, s čím souhlasíme.

Lidé měli rádi kněze Amasjáše, protože jim vykládal, jak jsou dobří a jak je Pán Bůh miluje. Ámose vyhnali, protože pojmenoval jejich chyby. Moudrý člověk však naslouchá i hlasům, které jsou mu proti srsti. Pravda nás většinou bolí a provokuje. Ale když ji budeme ignorovat, všechno bude nakonec ještě horší. Před pravdou nelze strkat hlavu do písku.

Prorok Ámos jednou řekl: „Hledat Hospodina znamená hledat dobro.” Nelze se tedy spokojit s tím, že Pána Boha už dobře známe a víme, co od nás očekává. Každý z nás je v pokušení, že si Boží vůli zjednoduší a zredukuje na to, co mu vyhovuje. Naše víra má sklon být pohodlná a povrchní. Pána Boha a dobro je však třeba stále hledat. V každé době od nás Bůh očekává něco jiného. Pán Bůh je vždycky o několik kroků před námi. Ani v církvi nestačí jen opakovat, nač jsme si zvykli. Je třeba jít a myslet stále kupředu. Každá doba má své Ámose, kteří nám říkají nové, často i nepříjemné, ale důležité věci. Kéž bychom je jako tehdejší Izrael neumlčeli.

Jiří Gruber

PRÁVĚ JSEM DOČETLA

Benjamin Kuras: Malá paměť

Nedávno se mi dostala do rukou knížka Malá paměť od Benjamin Kurase. Knížku napsal v rekordním čase čtyř měsíců loni v době první koronavirové karantény. Spisovatele, novináře, publicistu, překladatele a dramatika Benjamin Kurase znám především z jeho příspěvků na Neviditelném psu a až tato knížka mi otevřela oči, jak rozsáhlé literární dílo vytvořil. Benjamin Kuras, vlastním jménem Miloslav Kuraš se narodil 4. dubna 1944 ve Zlíně, odkud se s rodiči a s o sedm let starším bratrem přestěhoval v roce 1947 do Olomouce. Tam také vystudoval gymnázium a do dokončení studií anglistiky a češtiny na Univerzitě v Olomouci mu chyběla jediná zkouška. To se psal rok 1968, přišla

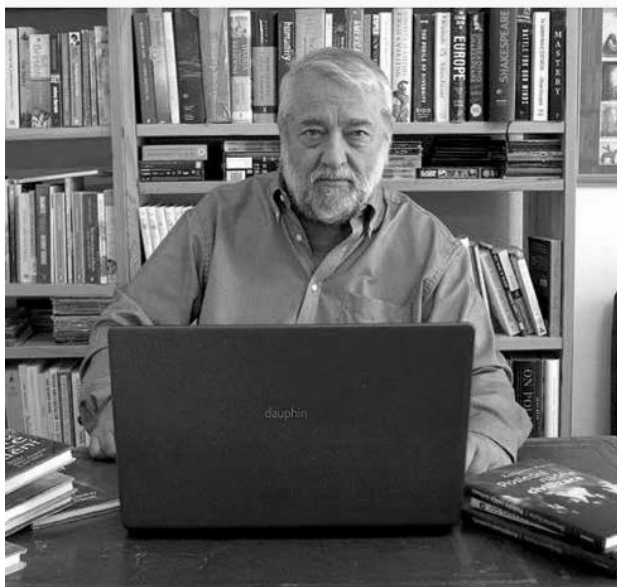
sovětská okupace a na podzim pak emigrace do Anglie. Usadil se v Londýně, kde pracoval řadu let v české redakci BBC a v londýnském divadle Young Vic. V roce 1974 konvertoval k judaismu a změnil si jméno na Benjamin Kuras. V roce 1975 získal britské občanství. Žije střídavě v Londýně a v Praze. Od roku 1990 publikuje v řadě českých periodik. Je autorem 19 her, 40 knížek a více než 3000 článků. Spisovatelství chápe jako řemeslo, kterému se je třeba trpělivě, někdy i pracně učit. V oblasti politického smýšlení je celoživotně konzervativec, tedy žádné „rudé mládí“ a posléze prožření. O svém návratu do Česka po více jak třiceti letech říká, že to pro něj byla druhá emigrace. Musel se tu učit žít, setkal se s vstřícností, ale i s českou malostí, a tak je vlastně celoživotně neukotven, jako mnoho emigrantů, a pendluje mezi oběma zeměmi. S přibývajícími lety a měnícím se způsobem života nenávratně odcházejí přátelé, známí, kolegové, kamarádi, nemluvě o učitelích a lidech, kteří mu byli vzorem, jak u nás ještě během studia, tak i v emigraci. Mizí to, co mu bylo blízké, co ho formovalo profesně i osobnostně, a tak vzpomíná.

Jeho poslední knížka Malá paměť vyšla v září 2020. Hned na začátku knížky si klade otázku „K čemu paměť a proč je tahle paměť malá“ a jaký

„Humorista, jehož berou vážně“ (The Prague Post)

BENJAMIN KURAS

Malá paměť

„Kdo nečte Kurase, jakoby nežil.“ (Blesk)

je rozdíl mezi memoárem a autobiografií a co o tom říká literární věda. Ocituji jen výběr některých rozdílů: „Autobiografie sděluje autorův celý život od narození až do doby, kdy je psána, memoár si ze života vybírá, co se mu hodí pamatovat. Autobiografie je psána chronologicky a s určitou tematickou jednotou. Memoár může časově i tematicky skotačit sem a tam. Autobiografie je přednáška, memoár je konverzace. Autobiografie by měla být poučná, memoár by měl být zábavný.“ A v tomto duchu je psaná i celá knížka. Je čtivá, vtipná, zajímavá, má bystré postřehy. Je tištěná větším písmem a „tak zrovna do ruky“, že se dá dobře číst v posteli před spaním. Nikoho neuráží, nedrbe. Postupně před čtenářem defiluje spousta lidí, s nimiž se protnula autorova životní cesta. Někdy ušli kus společně, někdy se potkali po mnoha letech, jindy to bylo jen jedno setkání. I díky této knížce a těmto vzpomínkách tito lidé nezůstanou zapomenuti. Tak díky za to.

Benjamin Kuras, Malá paměť, vyd. Dauphin 2020, 382 str.

Marie Matoulková

VÝROČÍ

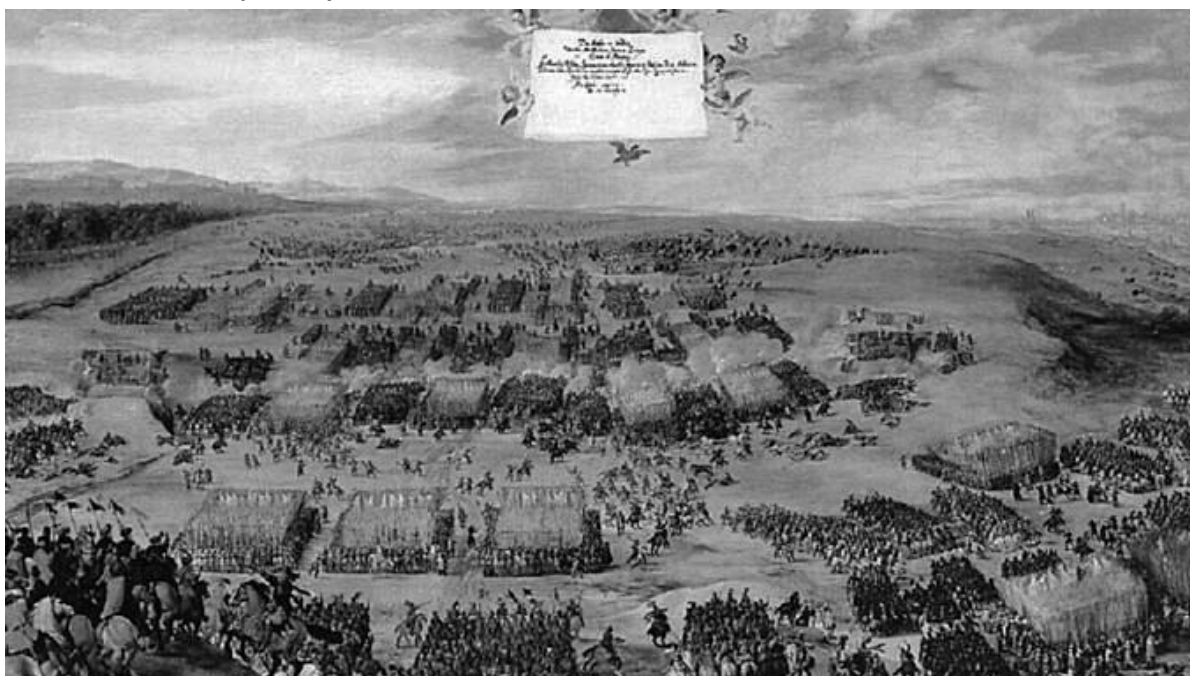
V prvním čísle tohoto ročníku jsme otiskli pozoruhodný text ekonoma Libora Duška z právnické fakulty UK o závažnosti následků bitvy na Bílé hoře (8. listopadu 1620). Důležitost otázek s tím spojených vedla k tomu, že od č. 2 připojujeme na pokračování výklad o tomto tématu od evangelického teologa Jiřího Tenglera. Jsme vděční, že nám laskavě poskytl text své přednášky v písemné podobě.

redakce

Bílá hora – čtyři sta let poté. Část 2.

Při pohledu na konec 16. a na začátek 17. století je velice těžké od sebe oddělit politiku a náboženství. Takové dělení ani nedává smysl, neboť obojí bylo silně propojeno, či vlastně dosud ještě od sebe ani nebylo pořádně odděleno či rozlišeno. Neexistoval systém politických stran, kde by každý z mocenských proudů měl své programové cíle. Odlišný politický koncept se namnoze neformuloval pomocí propracované politické ideologie, nýbrž převážně pomocí odlišného světonázoru, pomocí náboženství a teologie a věroučného pohledu na člověka. Na jedné straně starobylé chápání monarchy jakožto absolutistického vševládce dobře odpovídalo středověkému obrazu světa, nad nímž svrchovaně panuje Bůh. Jenže toto pojetí nutně naráželo na druhé straně na moderní pojetí humanistické, silně uplatňované u protestantů, ale nejen u nich. V tom nastupujícím pojetí Člověk není ovládán Bohem, spása mu není zajišťována vnějším provozem příslušných institucí. Člověk je spolupracovníkem Božím a spásu si aktivně

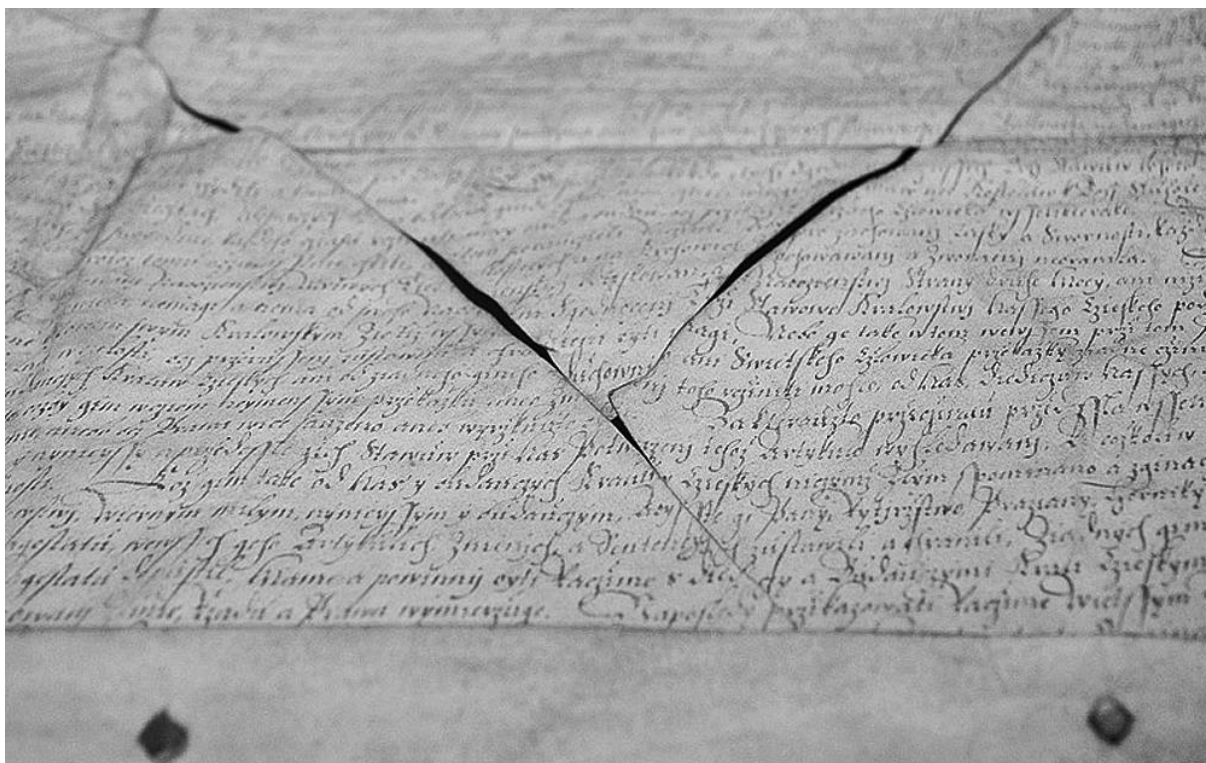
osvojuje ve svém nitru. Takto hrdý křesťan, vědomý si své lidské důstojnosti a zodpovědnosti, nechce být při správě vlastní země jenom figurkou, kterou pohybují jakési vyšší síly. Chce se podílet na rozhodování, uplatnit svou zodpovědnost, chce spolupracovat na spáse i na vedení společnosti. Chce mít nad sebou krále nikoli proto, aby mu král diktoval, nýbrž aby král chránil jeho práva. Krásně to zpívají Britové ve své hymně, jež má formu modlitby za panovníka. Tam ve třetí sloce zazní: nechť nám dlouho vládne, nechť brání naše zákony. Země nemá být ovládána jednotlivcem, nýbrž si má vládnout prostřednictvím zákonů. Samozřejmě že tento demokratizační přístup se prosazoval pozvolna podle jednotlivých společenských stavů, nejdříve se o svůj podíl hlásili šlechtici a i oni jen neradi postupně uvolňovali prostor sílícím měšťanům. Poddaní přišli na řadu až o mnoho let později. Nicméně ten trend už tady byl. Proces byl nastartován a promýšlen.

Politické soupeření panovníka a stavů se prolínalo s náboženským zápasem také v českých zemích. Ferdinand I., který nastoupil roku 1526 na trůn, se od samého počátku přísně držel jak linie katolické, tak absolutistické. Jedno i druhé prosazoval v nekatolických Čechách s ambiciózními stavy jen těžko. Ale od svého cíle neuhnul, což vedlo k opakovaným konfliktům se stavy. Ve svých snahách vzhlížel k mocnému a katolictví věrnému Španělsku, kde vládl jeho bratr Karel. (Avšak i ten měl podobné problémy v Holandsku.)

Překotnou transformací procházela rovněž Svatá říše římská, sdružení středo- a západoevropských států, jakási tehdejší obdoba Evropské unie. Habsburkové se střídali ve funkci jejich šéfů, totiž římských císařů. Museli spolknout hořkou pilulku, když se podstatná část zemí přidala na stranu

reformace. Po sérii vnitřních válek byl roku 1555 na říšském sněmu v Augšpurku uzavřen mír mezi katolíky a protestanty. Klíčem k míru byla zásada „Cuius regio, eius religio“ neboli „Koho vláda, toho víra“. Vladaři si smějí určit, k jakému náboženství bude náležet jejich země, a musejí se smířit s tím, že sousední země bude mít náboženství jiné, když se její vladař rozhodne. Ta paleta přípustných náboženství nebyla nijak pestrá. V praxi se jednalo jen o katolictví, nebo o luterství, uznané na základě Augšpurské konfese neboli vyznání. Později přibyla i přípustnost reformovaného evangelictví podle helvetské konfese. Říše se tak stala nábožensky roztržštěnou, což bylo z tehdejšího pohledu při správě jakéhokoli politického celku velmi problematické. Zvolený princip vedl k míru mezi jednotlivými státy, nedával však možnost poddanému určit si, k jaké církvi se bude hlásit. Panovník rozhodoval za něj. Lidské právo na svobodu vyznání se zdaleka neprosadilo. Ujalo se však uznání, že se všude nemusí věřit stejně.

České země byly součástí svatořímské říšské unie. Habsburkové tedy mohli – s odvoláním na mír v říši – prosazovat katolictví, jenže to zkrátka nešlo. Čeští stavové toužili pro Čechy navodit v malém něco podobného, k čemu došlo v Říši. Aby král jako alternativu uznal jejich víru, formulovanou do jasného vyznání. Aby řekl: kdo se hlásí k téhle víře, nenarušuje stát a může klidně žít vedle katolíků v mém království. V roce 1575 se spojili protestanti v Čechách – poluterštělí husité neboli novokališníci, jednota bratrská i ryzí luteráni, Češi i Němci, a sepsali České vyznání, Confessio Bohemica. To předložili králi Maxmiliánovi a ten jim,

světe div se, dal ústní příslib tolerance. Na papír však nic dávat nechtěl. To by politicky bilo příliš do očí. Brzy se ukázalo, že Maxmiliánova ochota k toleranci měla velmi úzké meze. Podporován nábožensky spřízněnými rádci při správě země velice hleděl na katolické zájmy, do vedoucích úřadů dosazoval katolíky, které nutně považoval za věrnější a politicky spolehlivější. České království se tedy nacházelo ve stavu zákonem neukotvené tolerance. Nekatolíci zde sice mohli žít, ale právně se domáhat ochrany svého náboženského života nemohli. Sepsané České vyznání nesplnilo zatím svou politickou úlohu, avšak stalo se dokladem nebývalé ekumenické spolupráce a smířlivosti mezi rozdílnými církvemi.

Po Maxmiliánovi nastoupil na český trůn jeho syn Rudolf II., o němž lze stručně říci, že byl zvláštní. Nevládnul všem habsburským zemím, Uhry dostal do péče jeho bratr Matyáš. Vnitropoliticky pokračoval Rudolf v nastoleném směru – ve snaze o posílení pozice panovníka za pomoci věrných katolíků, kteří ovšem tvořili sotva jednu sedminu obyvatelstva. Odpor stavů vůči Rudolfovi narůstal. Ve svém vzdoru získali nechtěně překvapivého habsburského spojence: Matyáše, kterému se nelíbil bratrův styl vlády i způsob života. Morava se dokonce podřídila Matyášovi. Rudolf byl v úzkých. Aby si získal Čechy na svou stranu a uhájil korunu před chtivým bratrem, podnikl Rudolf jedinečný krok. V roce 1609 vydal tzv. Rudolfův majestát, který povoluje České vyznání a co víc, dovoluje každému člověku, aby se rozhodl, ke kterému vyznání se připojí, zda k římskému, nebo k českému. Co v Říši doposud platilo jen pro státy „Cuius regio, eius religio“, zásada „koho vlada, toho víra“, bylo rozšířeno na jednotlivce. Já věřím podle svého rozhodnutí, můj soused věří podle svého rozhodnutí jinak, a přesto budeme žít v míru. Já jsem si to nazval „Cuius vita, eius religio“: Koho život, toho víra. Taková míra náboženské svobody neměla v tehdejší Evropě obdobu. Lidské právo na svobodu vyznání se zde poprvé uplatnilo v tak rozsáhlé míře. Jestliže máme být jako Češi ve svých dějinách na něco hrdi, pak je to právě tato událost, která ve školních osnovách není dostatečně zdůrazňována.

Stavovský úspěch s Rudolfovým majestátem dosti kalí skutečnost, že majestát byl vydán v krajní panovníkově nouzi. Nevzešel z vladařova hlubokého přesvědčení, nýbrž z jeho tísně. Proto Rudolf dál nepokrytě stranil katolíkům. Neubránil se ani svému bratru Matyášovi. Ten donutil Rudolfa už v roce 1611 vzdát se trůnu a stal se po něm králem. Rudolfův majestát jakožto zemský zákon zůstal nadále v platnosti. Stejně tak se nezměnila habsburská prokatolická politika. Navíc se zostřovala mezinárodní situace.

Je zapotřebí připomenout, že hovoří-li se o českých dějinách raného novověku, jedná se o termín velice ošemetný. Jakým způsobem byly ony dějiny české? Týkaly se země zvané Čechy? Týkaly se národa českého v Čechách a na Moravě, jak později razil Palacký? Nebo se týkaly zemí

koruny české, tedy kromě Čech a Moravy také Slezska a obou Lužic, kde se mluvilo převážně německy? Od všeho trochu. Jednotlivé země vedly do jisté míry svou vlastní politiku a někdy se vyloženě rozcházely. Rudolfův majestát platil pouze pro Čechy (jak jinak, když uznával českou konfesi). Slezané si na Rudolfovi vymohli svobodu pro univerzálnější augšpurské vyznání luterské. A Morava si konfesní otázku vyřešila s Matyášem bez ohledu na Rudolfa. Čechy a český zemský sněm však dominovaly dění v zemích koruny české. Král byl volen pouze českým sněmem, následně se automaticky stával panovníkem i v přilehlých zemích. To platilo i pro lecjaká jiná rozhodnutí. Žádný div, že stavové těchto k Čechům přilehlých zemí někdy jen neradi přitakali českým usnesením. A jak už to tak ve svobodě bývá, při jednání na zemských sněmech nepanovala žádná velká svornost mezi příslušníky stavů. Hašteřili se mezi sebou a nebyli schopni se kloudně domluvit, byť byli téhož vyznání. To se projevilo i v nejednotném postupu vůči Habsburkům.

Dne 23. května došlo na Pražském hradě k defenestraci. Zástupci nespokojených českých stavů vyhodili z okna dva vysoké královské úředníky katolíky, kteří měli na svědomí nelegální protievangelické zákroky na Broumovsku. V čele českých stavů stál Václav Budovec z Budova. Ale jeho přítel Karel st. ze Žerotína, představitel moravských stavů, s jeho divokým postupem nesouhlasil. Čeští a moravští stavové se tedy již od počátku povstání rozcházeli v názoru na vhodný postup.

Král Matyáš se snažil situaci konsolidovat vojensky, jenže na jaře 1619 bezdětný zemřel. Nástupníkem se měl podle dřívějších dohod stát jeho bratranec Ferdinand II. Štýrský, který byl mnohem, mnohem horlivější v prosazování katolických zájmů. Čeští stavové jej však odmítli volbou potvrdit. České stavovské povstání se rozeběhlo na plné obrátky.

Jiří Tengler

Připojeny obrázky:

Listina Majestátu Rudolfa II.

pražská defenestrace 1618 (dobová mědirytina)

dokončení v příštím čísle

Z EKUMENICKÉ POUTI 2020

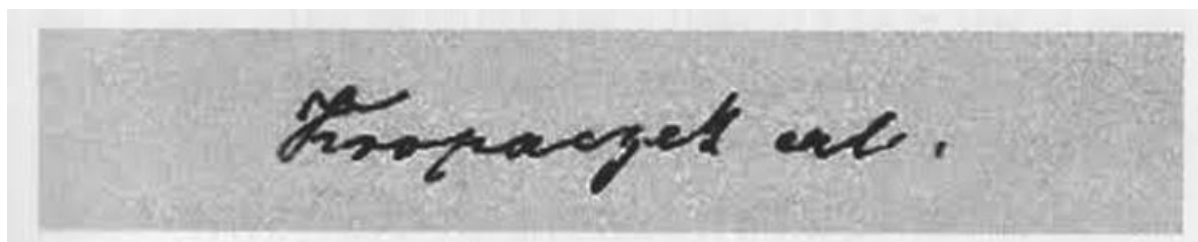
Tomáš Garrigue Masaryk

Profesor Tomáš Garrigue Masaryk, který vešel do dějin především jako první prezident Republiky československé, nebyl v etnickém smyslu Čechem, nýbrž synem německé Moravanky a Slováka z Horních Uher, samozřejmě necháme-li stranou různé alternativní teorie o jeho původu. Hrob jeho rodičů na hustopečském hřbitově je místem k zamyšlení nad složitými životními cestami tohoto muže.

Jeho matka **Theresia Kropaczek** (1813-1887) mluvila až do zralého věku pouze německy (česky ji učil až právě Tomáš, poté co se od manžela naučila slovensky) a spojovala tradice dvou německých moravských rodů. Její otec **Josef Kropaczek** (1760-1838) byl řezník a hostinský původem z Prostějova. Kořeny rodiny Kropaczkových byly zřejmě české, jak nasvědčuje jméno, ale zámožná podnikatelská rodina žila už v Prostějově jednoznačně s německou identitou a také v Hustopečích se stýkali jen s Němci. Matkou Theresie byla Katharina Antonia (1789-1843), dcera **Josefa Ignaze Rupricha** (1752-1803), jediného intelektuála v rodině. Ani jejich rodina nežila v Hustopečích dlouho – německý učitel, varhaník a kapelník městské hudby pocházel ze Sudet (přesněji: severomoravské Rudy nad Moravou). K hustopečským starousedlíkům patřila jen rodina Tomášovy prababičky Johanny Ruprich, rozené Friedrich (1744-1818). **Friedrichovi** žili v Hustopečích jako němečtí vinaři po několik generací a měli pozemky i v sousedních českých Nikolčicích.

Theresia Kropaczek vyrostla v rodinném domě na křižovatce dnešních ulic Jiráskovy a Brněnské a spojovala v sobě několik ne zcela samozřejmých vlastností. Na jedné straně patřila v Hustopečích do vyšší střední sociální třídy, měla slušné vzdělání (úměrné dobovým představám o společenské roli buržoazní ženy) a byla velmi zbožnou, konzervativní katoličkou. Na

druhé straně neváhala činit životní kroky, které nebyly ani pro buržoazní ženu, ani pro konzervativní katoličku obvyklé. Její otec zemřel r. 1840, záhy na to i její matka, rodina se ocitla bez prostředků a mladá děvče obtížně hledalo řešení v této životní situaci. Hledání životní opory nešťastně skončilo tím, že se jí r. 1844 narodil nemanželský syn, jemuž dala po svém zesnulém otci jméno **Josef Kropaczek**. Už po 4 měsících však zemřel a Theresia pak sehnala práci ve Vídni jako služebná.

R. 1850 se objevuje na Hodonínsku jako kuchařka židovského velkopodnikatele Nathana Redlicha a bývá spojována s kauzou symbolicky označovanou *Kropaczek erledigt*. Podle této teorie byla neznámá, zřejmě ještě pohledná svobodná matka vybrána jako zkušenější partnerka tehdy dvacetiletého svobodného císaře **Františka Josefa I.** (1830-1916) pro „sex na zkoušku“, který býval v aristokratických kruzích častý. Jediným racionálním základem této teorie zůstává však jen citovaná lakonická poznámka v diáři císařova osobního tajemníka, která navíc není badatelům fyzicky dostupná. Další svědectví jsou už zcela spekulativní, totiž fakt, že Theresiino manželství bylo uzavřeno 7 měsíců před narozením Tomáše a sňatek byl nápadně sociálně nerovný, že Tomáš se v žádném ohledu, fyzicky ani intelektuálně, nepodobal žádnému členu své rodiny a po celé dětství i mládí byl pod zvláštním protektivním dohledem rakouské policie. Tímto ochráncem mu byl Anton Le Monnier, policejní prezident v Brně a ve Vídni, přestože šlo o mladíka s dosti problematickým impulzivním chováním. Ještě méně argumentů má teorie, podle níž je oním otcem **Nathan Redlich** (1803-1888), židovský podnikatel, na jehož statku se Masaryk narodil – jejím základem je vlastně jen tradovaný výrok dobových svědků o fyzické podobnosti. Necháme-li stranou, že věkový rozdíl mezi oběma uvažovanými partnery Theresie Kropaczek je téměř 30 let, principiálně se obě teorie velmi podobají v tom, že hledají otce skutečného ve zcela výjimečné osobnosti. Rodina Redlichů totiž ovlivňovala nejen hospodářské a politické dění na Moravě a v Uhrách, ale i dění v celé monarchii, neboť Nathanův syn Josef Redlich (1869-1936) pracoval od přelomu století v rakouské nejvyšší politice, stal se na sklonku války ministrem financí v poslední habsburské vládě a později také ministrem financí Rakouské republiky. Tomáš Masaryk se s rodinou Redlichových velmi dobře znal, jejich skvostnou vilu v Hodoníně navštěvoval a Josefa Redlicha se marně pokoušel získat do vlády československé jako racionálního zástupce německé menšiny.

V každém případě se manželem Theresie stal o deset let mladší, pologramotný panský kočí **Jozef Masárik** (1823-1907) z hornouherských (tedy slovenských) Kopčan u Holíče, což upoutávalo pozornost: manželé si nebyli rovni jazykem, věkem, vzděláním, sociální zkušeností, ničím. Kariéra Jozefa Masárika od okamžiku sňatku překvapivě rychle stoupala, ale protože se příliš neosvědčil jako správce statku, postupně zase klesala. Masárikovi (na rakouské straně hranic označovaní v úředních dokumentech jako Masaříkovi) se v důsledku těchto kariérních změn neustále stěhovali. Žili nejprve v Hodoníně, kde Tomáš navštěvoval německou obecnou školu, pak v Mutěnicích a v Čejči, kde se naučil česky v české obecné škole, a nakonec si Theresia prosadila – i přes výrazný manželův odpor – Tomášovo studium na německé reálce v Hustopečích (1861-1863), kde bydlel u tety Veroniky Kos, roz. Kropaczek, žil opět zcela německy a ministroval u svatého Václava. Zaujalo jej však probouzející se české vlastenectví nových hustopečských přistěhovalců a jeho němečtí učitelé jej motivovali k četbě klasické české literatury a zájmu o češtinu. Později (1865-1869) během studií na německém klasickém gymnáziu v Brně působil jako německý preceptor v rodině policejního prezidenta Antona Le Monniera (1819-1873) – Jozef Masárik v tu dobu pracoval jako správce statku v Tuřanech.

Anton Le Monnier vyřešil i nepříjemný fakt, že Masaryk byl z brněnského gymnázia pro kázeňský delikt vyloučen a nesměl dál studovat na žádném gymnáziu českého království: Masaryk s jeho pomocí studium dokončil na Akademickém gymnáziu ve Vídni, kam byl Le Monnier služebně přeložen. Po smrti svého ochránce r. 1873 se mu dostalo nové protekce: ujal se preceptorství v rodině Rudolfa Schlesingera, prezidenta Anglo-rakouské banky, a jeho plat 100 zlatých měsíčně, který měl po celou dobu svého vysokoškolského studia, o třetinu přesahoval tehdejší platovou hladinu středoškolských profesorů.

Ve Vídni, která tou dobou byla označována za největší české město, se Tomáš Masaryk definitivně přiklonil k českému vlasteneckému proudu, začal se věnovat studiu češtiny u profesora Aloise Vojtěcha Šembery (1807-1882) a pravopisně modifikoval své jméno do nezvyklé, i když dnes samozřejmé podoby *Masaryk*, aby demonstroval svůj český původ a současně aby nebyl spor o výslovnosti, která stále kolísala mezi slovenským zněním „Masárik“ a českým „Masařík“. Nechal si k tomu účelu vystavit v Hodoníně nový křestní list a postupně přesvědčil i své žijící příbuzné ke stejné změně. Od r. 1871 pracoval Tomášův otec v Kloboukách, kam Masaryk zajížděl celá 70. léta na prázdniny jako vysokoškolský student. Později jako docent vídeňské univerzity pokládal také za vhodné uvést do tamější společnosti svou americkou manželku Charlottu Garrigue, s níž se

seznámil během studií v Německu a r. 1878 si ji v New Yorku vzal – šlo o občanský sňatek.

Charlotte Garrigue pocházela z prostředí nábožensky velmi vyhraněného: amerického liberálního unitářství, které stálo v opozici ke konzervativnímu kalvinismu. K výrazným rysům tohoto proudu, kromě obecného důrazu na naprostou svobodu vyznání, patří racionální analýza biblických textů, odmítání trojičního dogmatu a dokonce i kultu Ježíše Krista jako Boha. To dává unitářské církvi některé rysy shodné s ariánstvím, které představovalo jednu z klíčových konfesních variant antického křesťanství. Ve střeoevropském prostředí se zbožná a velmi intelektuální Charlotta nedržela zásad amerického unitářství, nýbrž živě se zajímala o cesty české reformace a vedla tímto směrem i svého katolického manžela. Do evangelického kostela v Kloboukách, kde byl farářem dr. Ferdinand Císař, chodíval Tomáš se Charlottou už od svého sňatku a vlivem jich obou se 31. 8. 1880 přihlásil do evangelického reformovaného sboru v Heršpicích u Vyškova, spravovaného tehdy Oskarem Opočenským. Důvod, proč se tak stalo v malém heršpickém sboru, je patrně v tom, že Masaryk byl tou dobou už poměrně známou osobností – jeho habilitační práce *Der Selbstmord als soziale Massenerscheinung der Gegenwart* (Sebevražda jako masový sociální jev současnosti) z roku 1879 vzbudila mezinárodní pozornost a Masaryk se zřejmě chtěl vyhnout jak negativním psychologickým a politickým dopadům svého kroku na vlastní katolické rodiče, kteří stále žili v Kloboukách, kde konfese představovala nepřekročitelnou bariéru, tak i medializaci tohoto soukromého kroku v české politice.

Roku 1884 se Masarykovi rodiče odstěhovali do Hustopečí, odkud Theresia pocházela a kde žili její německí příbuzní – pozval je tam jejich nejmladší syn **Ludvík Karel Masaryk** (1854-1914), který si po návratu z vojenské služby otevřel v Hustopečích tiskárnu. Už r. 1887 však Theresia zemřela, Ludvík se oženil a odstěhoval se do Prahy, kde se živil podobně jako kdysi jeho hustopečský dědeček Josef Kropaczek: jako vinárník a hoteliér v Praze, Brně a nakonec na slovinské riviéře u Terstu (kde také zemřel na následky mrtvice). Tomáš svého osamoceného otce v Hustopečích navštěvoval zřídka, ale přece – po smrti své matky se začal ve městě otevřeněji angažovat jako evangelík a podpořil stavbu evangelického kostela r. 1900. Jozef Masárik zemřel r. 1907 a byl pochován na katolickém hřbitově v Hustopečích vedle své ženy.

Petr Peňáz, foto Jan Franců
připojen snímek pamětní desky v kostele ČCE v Heršpicích
pokračování v příštím čísle

Cestování v době koronaviru II

V čísle 1 jsem psal o našem cestování začátkem července. V srpnu jsme vyjeli na týden do severních Čech. Z městečka Cvikov, kde jsme našli nocleh u mé sestřenice, jsme vyjžděli do okolí. Moje žena Darja našla pomocí map v mobilu řadu zajímavých míst v okolí.

Cestou z Brna za Hradcem Králové jsme zastavili na Chlumu u památníku bitvy u Hradce (také na Chlumu či u Sadové) 3. července 1866, kdy přes velké sebevědomí rakouská vojska po počáteční převaze drtivě podlehla pruské armádě. Ztráty zejména na rakouské straně byly obrovské, útok rakouských pěšáků proti pruské rychlopalbě neměl šanci. Po poledni Rakušanům hrozilo obklíčení, z kterého se dostali rychlým ústupem, což způsobilo jejich porážku. Proti sobě stálo celkem 220 tisíc pruských a 200 tisíc rakouských vojáků. Rakušané zde ztratili 10 tisíc vojáků a 22 tisíc jich padlo do zajetí.

Několik dělostřeleckých koulí je vidět ve zdi kostelíku v obci Chlum na kopci. V okolí je řada pomníků a hřbitovů padlých obou stran. Ještě léta po bitvě rolníci vyorávali mrtvá těla. Hodně pomníků je v sousedním lese Svíb. Bitvu popisuje expozice v místním Muzeu války 1866, bojiště lze shlédnout shora z rozhledny.

Cvikov je malé městečko s asi 4 500 obyvateli, ležící 6 km východně od Nového Boru na úpatí Lužických hor. Je to kraj sopečných vrchů a pískovcových skal.

První den jsme zajeli do sousední obce Kunratice. Zaujala nás zde Skleněná zahrada plná barevných objektů ze skla: rostliny, květiny, stromy, ptáci, i pavouk v síti, ježek, rak a celá řada dalších objektů různých tvarů a pestrých barev. Tyto kouzelné skleněné objekty jsou dílem sklářské huti Jiřího Pačinky – jednoho z nejvýznamnějších současných uměleckých sklářů

na mezinárodní úrovni. Sklárna Pačinek Glass v Kunraticích vznikla v roce 2015 rekonstrukcí bývalé strojní traktorové stanice. V přízemí sledujeme práci sklářů, v patře je galerie. Vstupenka do galerie úžasných sklářských výtvorů je také ze skla.

Prohlídka pokračuje v místním klasicistním kostelíku Povýšení sv. Kříže, kde jsou další obdivuhodná díla ze skla, včetně korunovačních klenotů a trnové koruny. Konají se zde koncerty a noc kostelů. Když se vloni mistr Pačinek na jaře vrátil ze zahraniční cesty, musel jít do karantény. Nebyl to pro něj ztracený čas: vytvořil několik skleněných „koronavirů“. Jiří Pačinek kromě vlastních nápadů realizuje návrhy řady umělců, např. Bořka Šípka. Na internetových stránkách www.pacinekglass.com lze obdivovat další Pačinkova díla.

Nad Novým Borem ční znělcový kužel hory Klíč o výšce 759 m. Výstup z obce Svor na vrchol vede serpentýnou v severní stěně. Z vrcholu je nádherný rozhled na všechny strany, hlavně na jih. Sestupujeme JZ svahem kolem rozlehlého suťového moře do Nového Boru. Na náměstí Míru před Sklářským muzeem si můžete sednout na lavičku Václava Havla. V ulici Palackého mezi dřevěným a omítnutým domem stojí skleněný dům Lasvit.

V neděli jsme popojeli na východ. Ze zastávky Lvová jsme vyšli na barokní zámek Lemberk. Původní jméno Löwenberg si obyvatelé počestili na Lemberk. Středověký hrad založil roku 1240 Havel z Markvartic, také z Lemberka. Jeho manželkou byla sv. Zdislava. Hrad byl přestavěn na renesanční zámek, po bitvě na Bílé hoře jej získal Albrecht z Valdštejna a započal s jeho barokní přestavbou. Dnešní podobu získal zámek v letech

1660-80. Kryštof Rudolf Breda z něho chtěl vybudovat rezidenční sídlo svého nizozemského rodu Bredů, po jeho smrti se však práce zastavily a už nebyly obnoveny. Také další vlastníci Clam-Gallasové zámek využívali jen příležitostně, a tak si zámek zachoval svou raně barokní podobu. V roce 1945 byl zámek zestátněn a prošel velkou rekonstrukcí v letech 1971-92.

Z původního hradu zůstala vysoká válcovitá věž převyšující okolní les, z které je pěkný výhled do okolí. Z prohlídky zámku mne zaujal tzv. sál bajek - v každé ze 77 kazet stropu je ilustrovaná bajka, prostřené stoly k hodování a apartmán posledních majitelů zámku Clam-Gallasů. Na výšině nad hradem je Bredovský letohrádek se zámeckou zahradou, zatím je to jen trávník s barokními sochami. Lipovou alejí scházíme ke Zdislavině studánce a cesta podél rybníka vede do města Jablonné v Podještědí.

Dominantou města je barokní klášter Dominikánů s poutní bazilikou sv. Vavřince a sv. Zdislavy. Klášter vznikl kolem roku 1250 za přispění zmíněného Havla z Lemberka a jeho manželky Zdislavy (1220-52) z Křižanova. V roce 1238 se Zdislava provdala za Havla z Lemberka, který byl blízký důvěrník krále Václava I. Podílela se i na zřízení dominikánského kláštera v Turnově. Energická Zdislava osobně docházela do klášterního špitálu a ujímala se nemocných. Měla čtyři děti a zemřela v 33 letech, pochována je ve zdejší bazilice. Antropologický výzkum však tradovanou tuberkulózu nepotvrdil.

Hrob Zdislavy se stal poutním místem. Úsilí o její beatifikaci začalo v roce 1849, uspělo až roku 1907. Roku 1995 ji papež Jan Pavel II. svatořečil společně s Janem Sarkanderem. Za zázrak bylo uznáno uzdravení MUDr. Františka Straky v roce 1989, který se po modlitbách příbuzných ke Zdislavě probudil z klinické smrti. Jméno Zdislavy nese u nás podle Wikipedie 18 kostelů a kaplí.

Současná barokní budova konventu byla postavena v letech 1690-96,

poté následovala výstavba nového kostela podle projektu vídeňského architekta Jana Lukáše Hildebrandta. Mohutný chrám byl vysvěcen roku 1729. Je dokladem pronikání dynamických prvků do české barokní architektury. Chrám byl r. 1996 povýšen na basiliku minor. Po prohlídce kláštera nás dominikánský mnich zavedl do podzemních prostor baziliky k hrobu sv. Zdislavy.

Sousední bývalý farní kostel Narození Panny Marie byl v roce 1757 zrušen a přestavěn, do roku 1933 sloužil jako pivovar. V roce 2002 byla jeho věž upravena na vyhlídkovou, je z ní parádní výhled na baziliku i celé město.

Podle svých zážitků, místních tabulí a wikipedie sepsal Jan Franců.

foto autor
pokračování v příštím čísle

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ

Fronta na štěstí

Lidi stojí ve frontě na štěstí a bojí se, že jim vyprodají před nosem. Ty, Pane, stojíš za pultem a rozdáváš. Rozdáváš svá připravená štěstíčka. Rozdáváš s úsměvem. Vlídne a pokojně uklidňuješ tlačící se zákazníky, že se dostane na všechny. Ale lidé nejsou spokojeni s obsluhou. Tvá štěstíčka jsou totiž zabalená. Není potřeba vidět předem, komu co dáš. Ty víš sám nejlíp, jaký balíček udělá radost. Lidi si však vymýšlí. Chtějí se napřed podívat dovnitř a podle toho, co tam bude, projevit buďto spokojenost nebo napsat do knihy stížností.

I já, Pane, jsem nedočkavá. Chci předběhnout. Ale co když řekneš, že já mám ještě čas a budu se muset, pokořena před celým obchodem, vrátit zpět? Anebo co když zákazníci začnou křičet: "Té nedávejte, ta si nic nezaslouží! Je plná hříchů!" A tak s netrpělivou trpělivostí čekám na svém místě na konci fronty a zmožena únavou začínám usínat. Vtom mě vyruší jemný hlas: "Ta poslední, co stojí úplně vzadu, ať jde za mnou!" Vedeš mě zadním vchodem do skladu. Dav lidí ztichne, zašumí údivem, někteří zblednou závistí. Ani já, Pane, nechápu, proč to děláš.

Vedeš mě za ruku mezi regály plnými krabic, přehledně označených: PRO CELNÍKY, PRO NEVĚSTKY, PRO ZLODĚJE VŠEHO DRUHU, NARKOMANY, ALKOHOLIKY, AMNEŠTÁKY, BLÁZNY, SATANISTY, TERORISTY, JEHOVISTY, KOMUNISTY...

Ted' teprve chápu, co znamená cedulka, která visí tam vpředu v prodejně, kde rozdáváš ty malé krabičky: PRO FARIZEJE A ZÁKONÍKY.

Přišli jsme až na konec chodby. Zde jsou regály označeny nápisem: PRO NEJVĚTŠÍ HŘÍŠNÍKY. Podáváš mi bednu. Je docela těžká. Ale ne zas tolik, abych ji neunesla. Skláním se i s bednou k Tvým nohám. Nejraději bych Ti je samou vděčností zulíbala, ale to se přece nehodí. Musím Ti za to něco dát. Rychle přemýšlím, co bych Ti tak dala. S údivem zjišťuji, že nic nemám. Jedině svoje hříchy.

Tak si je, Pane, vezmi! A taky si vezmi moje nedostatky a svázanosti a spoutanosti. Samou radostí ze setkání s Tebou a zároveň s obavou, že Ti dávám málo, se rozbřečím. Vezmi si, Pane, i tyto slzy! Takže nakonec stejně skončím dojetím zhroucená u Tvých nohou. Přitom zjišťuji, že z té bedny jde příjemné teplo. Zvědavě nakukuji, co je uvnitř. Ven vyčuhuje kousek lásky.

Něžně mě zvedáš ze země a říkáš: "Jdi v pokoji a ne abys někomu řekla, cos tady viděla!"

Dana Kopřivová

"Když Hospodin úděl Siónu změnil, bylo nám jako ve snách..."

Bože, který jsi tak nečekaně, zázračně vlil na nás svobodu v roce 1989, hodil jsi nás do situace, kdy každá hodina, každá minuta přinášela změnu a splnění jednoho z našich chronicky opakovaných a zarezlých snů, kdy jsme se kolektivně radovali,

"Hospodine, změň náš úděl, jako měníš potoky na jihu země."

Dej nám opět zažít náš plný kostel s lidmi, co známe, společný zpěv, modlitbu, off-line, sdílené naslouchání, přemýšlení, vedené našim farářem, vždyť

"S pláčem chodí, kdo rozsévá, s plesáním půjde, až ponese snopy."

Bože, dej nám tuto zatemněnou dobu, kdy sotva vidíme jedno semínko v dlani, natož jej poslepu strčit do hlíny a ještě k tomu věřit, že vyroste, dej ať využijeme času, který nahrává obrovskému soustředění, ať vyplníme prostor, daný k přemýšlení, a promyslíme další cestu naší církve, začneme něco, co budeme s radostí a vděčně sklízet v době šťastné letní obnovy.

Amen

Olga Pikousová

ŽILI MEZI NÁMI

Jan Pokorný (18.12.1918 – 20.12.2020)

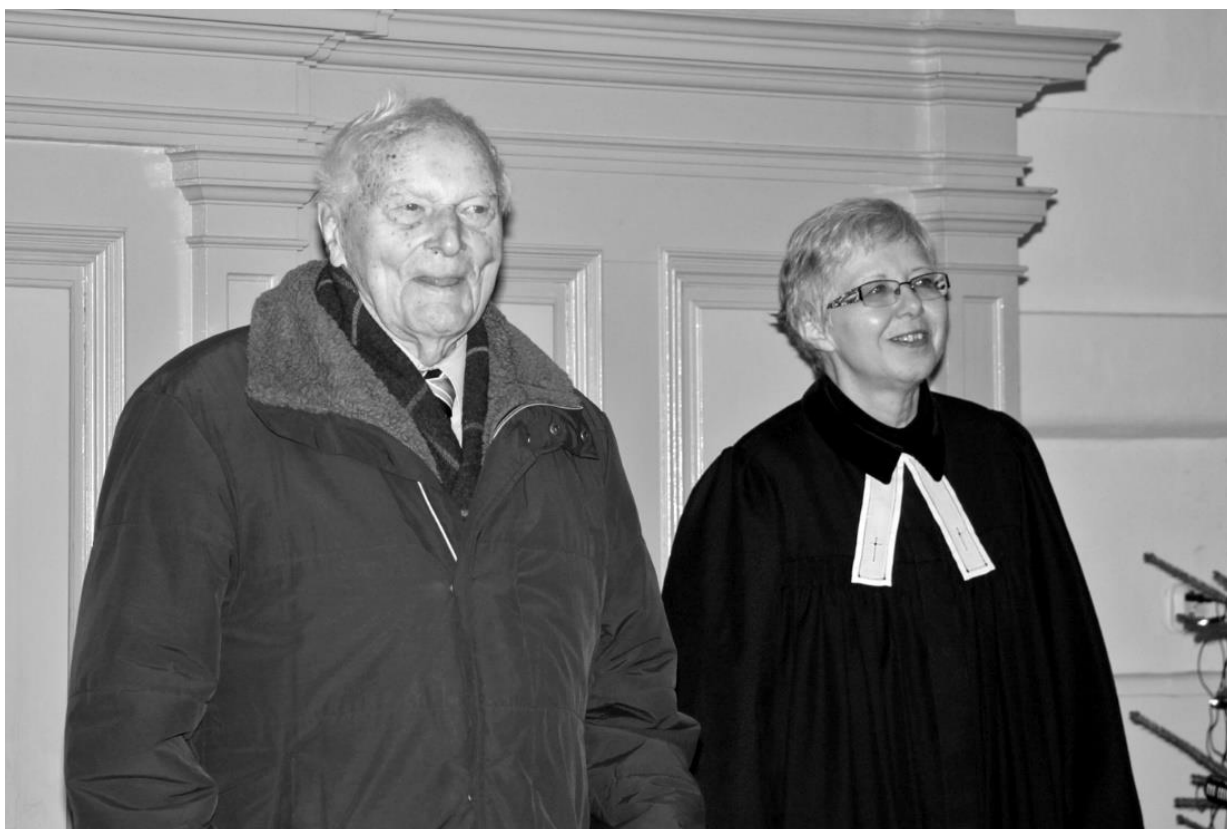
V tomto čísle Setkávání se ještě jednou vrátíme k životu a službě bratra faráře Jana Pokorného – navazujeme na vzpomínky, které jsme otiskli v č. 2. Na konci prosince se s ním pozůstala rodina a sbor Brno I rozloučili ve dnech, kdy nebylo možné shromáždit se jinak než při zachování řady omezujících opatření nouzového stavu. V tomto čísle ještě přinášíme vzpomínku sestry farářky Olgy Tydlitátové a kázání, které při rozloučení v Komenského kostele 29. prosince 2020 pronesl bratr farář Jiří Gruber. Fotografie ze svého archivu poskytl Jan Franců.

S bratrem farářem Pokorným jsem se seznámila v konfirmační přípravě roku 1963, kam mě poslala moje maminka. Nikdo netušil, jak důležité to pro mne bude, ani já tehdy samozřejmě ne. Bratr farář mě nejen konfirmoval, já pak v mládeži poznala, co pro člověka může znamenat církev a její společenství. No a jak všichni víte, skončila jsem na teologii. Během studia jsem měla mnoho příležitostí s bratrem farářem hovořit a i

jeho názory mě přivedly nakonec k rozhodnutí stát se farářkou. A byl tu zase bratr farář Pokorný, kdo mě tehdy i ordinoval. Po několika letech pauzy v církevní službě to byl zase on, kdo pro mne v roce 1989 požádal o státní souhlas na místo vikářky ve sboru Brno I. Když jsem za ním tehdy přišla, řekl mi: Udělala jsi radost starému člověku. Neřekla jsem mu tehdy, jakou radost udělal on mně, ale myslím, že to poznal. Měla jsem tak vzácnou příležitost s ním několik let spolupracovat. Když pak odešel do důchodu (po *dvaadvaceti letech* služby ve sboru), byla pro mě jeho znalost sboru a lidí v něm velikou pomocí. Ráda jsem využívala jeho vlídné rady a užívala si jeho občasné služby na kazatelně i při sborových sejitích. Uvědomuji si, že ne každý měl takové štěstí a výsadu spolupracovat s takovým svědkem Páně jako já. Jsem za to vděčná.

Olga Tydlitátová

Kázání bratra faráře Jiřího Grubera

Potom Ježíš odešel se svými učedníky do judské země; tam s nimi pobýval a křtil. Také Jan křtil v Aion, blízko Salim, protože tam byl dostatek vody; lidé přicházeli a dávali se křtít. To bylo ještě před Janovým uvězněním. Mezi učedníky Janovými a Židy došlo ke sporu. Přišli k Janovi a řekli mu: "Mistře, ten, který byl s tebou na druhém břehu Jordánu, o němž jsi vydal dobré svědectví, nyní sám křtí a všichni chodí k němu." Jan odpověděl: "Člověk si

nic nemůže přisvojit, není-li mu to dáno z nebe. Vy sami jste svědkové, že jsem řekl: Já nejsem Mesiáš, ale jsem vyslán jako jeho předchůdce. Ženich je ten, kdo má nevěstu. Ženichův přítel čeká na jeho rozkaz a upřímně se raduje, když uslyší ženichův hlas. A tak je má radost dovršena. On musí růst, já však se menšit.

Jan 3,22-30

Vážená rodino, vážení posluchači, milé sestry a milí bratři!

Poslední věta našeho textu provázela Jana Pokorného jako jeho konfirmační verš. On musí růst, já pak menšit se. Ale jak se chcete stále menšit, když život znamená růst? Růst je ten největší Boží zázrak pod sluncem. Rostou semínka, roste obilí na poli, do krásy kvetou polní lilie, ve vinohradech dozrávají sladké hrozny a stromy plodí své ovoce. Podobně se šíří i zvěst evangelia a k církvi se stále připojují noví učedníci. Rostou i města, továrny a silnice. Rostou lidé, ale i celé národy.

Když se narodíme, očekává se, že budeme každým dnem o něco větší. A s tím roste i naše sebevědomí. Naučíme se chodit, počítat, číst a psát, získáme vzdělání, začneme si vydělávat, narodí se nám děti. Přibývá nám úspěchů, ale i překážek.

Za to jedno století, které tu s námi bratr Jan byl, přicházela období, kdy rostl nejen on a jeho rodina, ale i celý náš národ a církev. Mohli jsme se s ním radovat z mnoha úspěchů a splněných přání. Ale přišla i doba, kdy věřící a poctiví lidé růst nesměli a nemohli. Čas mnoha omezení, ústrků a zavřených dveří. Každý se s nimi vyrovnával po svém. Někdo se stal bojovníkem, jiný tiše a vytrvale pracoval. Ale přicházely i chvíle, kdy by člověk růst chtěl a mohl, ale nedařilo se mu. Někdo jiný nás předběhl, udělali jsme chybu, propásli jsme příležitost. A někdy přišly i chvíle, kdy člověk už růst a žít ani nechtěl a zmocnila se ho únava a zklamání.

Všemi těmito obdobími si náš zesnulý prošel a obstál v nich se ctí. Když mohl, sloužil ze všech sil, když nemohl, modlil se a připravoval na lepší časy. Když se práce nedařila, hledal jiné možnosti, a když mu bylo dáno dlouhé stáří, neztrácel do posledních dnů zájem a radoval se z úspěchů druhých.

Žijeme v době, která vyznává a věří ve stálý růst, a ti, co mu nestačí, zůstávají pozadu a stranou. Ale evangelium nám nabízí jiný model života. Vypráví nám o Janu Křtiteli, který přišel se zvěstí o Božím království jako první a mnozí lidé za ním šli, aby naslouchali jeho hlasu.

Ale pak přišel Ježíš a strhl všechnu pozornost na sebe. Jan Křtitel získával stále větší vliv, ale pak přišel někdo druhý a přerostl ho. A když za Janem přišli jeho učedníci a divili se, že se nebrání, zaslechli od něho zvláštní slova.

To on musí růst a já se menšit. On bude mít nyní hlavní slovo a já mohu pomalu skončit a předat mu pochodeň. Jeho význam poroste a na mne se bude zapomínat. Ale já jsem šťastný, že to tak bude, protože právě kvůli tomu jsem přišel na svět a konal svou službu. Můj úkol byl připravit mu cestu. Kdyby nepřišel a nezastínil mě svým světlem, byla by celá moje práce zbytečná a marná. Kdyby mě nepřerostl, nedávala by moje služba žádný smysl a můj hlas by zůstal jen marným výkřikem na poušti.

O podobný přístup a pochopení významu vlastního života se pokouší i křesťané. Není to však paradox? Všichni kolem nás vyznávají růst a úspěch – a my se vedle nich máme stále jen krčit a zmenšovat? A přece může být strategie postupného umenšování zdravá, nosná a povzbuzující. Je totiž založena na přesvědčení, které náš zesnulý často ve svých kázáních citoval a opakoval: „Moje největší potěšení v životě a smrti je, že nejsem sám svůj, ale svého věrného Spasitele Ježíše Krista.

Když člověk ví, že není na svůj život sám, je osvobozen ze stálé soutěže a závodů o to, kdo bude rychlejší, kdo víc vyrostе, kdo bude častěji slyšet, kdo se ukáže být moudřejší a získá větší vliv. Místo toho člověk spojí svůj život s životem někoho jiného a jeho příběh se tak stane součástí daleko většího a slavnějšího příběhu, než by mohl naplnit on sám.

Člověk však nemusí sklízet jen vlastní slávu, která pomíjí. Daleko důležitější je, když se můžeme svým životem a prací podílet na něčem daleko větším a trvalejším, než jsme my sami. Takhle to myslel Jan Křtitel a takto se učíme vnímat svůj život jako křesťané a kazatelé obzvláště. Podobně se však učí myslet i ostatní lidé. Každý přidá do mozaiky tohoto světa jeden malý kamínek a další k němu přiloží zase ten svůj. Teprve celkový obraz však dává smysl, a s ním i každý jednotlivý obložek.

Nechat růst Ježíše Krista přitom neznamena žádný mystický rozplynutí v Boží svatosti, ale dlouhodobou a náročnou práci na sobě samém. Vyžaduje velkou sebekázeň a pokoru. Nechat růst Ježíše Krista totiž fakticky znamená nechat růst své bližní na úkor svého vlastního já. Vždyť Kristus k nám přichází a promlouvá nejčastěji skrze naše bližní.

Nebudeme si proto nic nalhávat. Nechat růst druhé na úkor sebe je těžké a náročné. Namáhat se, snažit se, přemáhat se, dělat víc než ostatní, a přitom zůstat v pozadí – kdo z nás to dokáže? Pokušení strhnout největší pozornost na sebe je veliké. Ale kdo mu odolá, dočká se větší radosti než ten, kdo si hlídá jen svou vlastní slávu.

Kdo si však zvolil jako životní heslo umenšit se, bývá paradoxně úspěšnější a váženější než ti, kteří na sebe stále upozorňují a všem se připomínají. Umenšit se znamená, že místo aby člověk stále jen prosazoval svůj názor, nechává věci otevřené a naslouchá druhým. Mohou mít totiž pravdu stejně dobře jako my.

Jak příjemné je pak mluvit s člověkem, který vám naslouchá a netrvá na tom, že musí mít vždycky pravdu. Není divu, že je vážený a milovaný víc než všichni ti mluvkové, kteří se jeho i nás snaží překřičet a umlčet.

Kdo si zvolil jako cíl umenšit se, ten se i častěji a vytrvaleji modlí, protože ví, že jeho síly jsou slabé a ruce nešikovné. Kdo si zvolil umenšit se, ten se tak často ani nevzdává, protože ví, že dělá chyby a musí to zkoušet stále znovu. Kdo však chce být velký a největší, ten se jen zlobí a vzteká, když se mu nepodaří první pokus, a další už ani nezkouší.

Jan Křtitel ustoupil a umenšil se, aby Kristus mohl konat své dílo záchrany. Ale tím, jak se umenšil, fakticky vyrostl. Stal se součástí něčeho daleko většího, než by mohl být, kdyby hlásal sám sebe. Naše osobní ambice a vliv, i kdybychom dosáhli maxima možného, jsou ve skutečnosti nicotné a zanedbatelné. Uběhne pár let a všechno, co člověk dělal, uměl a promýšlel, se stává z velké části staré, překonané a přehodnocené.

Ale pokud smí být naše služba třeba jen malou součástí Božího díla spásy, význam našeho života neskutečně stoupne a dostane úplně jiný rozměr. Kdo by dnes připomínal nějakého Křtitele od Jordánu, kdyby neustoupil Ježíšovi. Věděli bychom o něm možná ještě méně než o Kumráncích, kteří se uchýlili do pouště a mysleli, že jsou jediní spravedliví. Ale tím, že Jan nechtěl být sám pro sebe, ale sklonil se před tím, kterého sám pokřtil, stal se postavou, která již dva tisíce let otevírá advent a Ježíš o něm řekl, že byl největší z proroků.

Podobně tichý byl i Mojžíš a apoštol Pavel. Mojžíš, skrze něhož dal Bůh světu Desatero a vyvedl lid z Egypta, byl nazván nejtišším v zemi, a Pavel sám sebe nazval nejmenším z apoštolů, ačkoli dobře věděl, že se z nich nejvíc napracoval.

Jan Křtitel se stal velký, protože se učinil malým. Jiný Jan se stal věrný a všemi vážený, protože zůstal p(P)okorný.

DÍKY A PROSBY

Bože Pane obracíme se k tobě
Každý tam kde jsme
A přece společně

Prosíme tě o tvůj pokoj
Do našich úvah co je před námi
Do našich nejistot a obav
Do našeho soustředění nad Biblí
Prosíme o pokoj mezi námi

O pokoj s tebou prosíme

Řekni jen slovo

A naše duše bude uzdravena

Amen

Modlitba zazněla při večerním online setkání nad Biblí ve středu 10. února z Blahoslavova domu.

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

Staršovstvo se v únoru sešlo hned dvakrát. Kromě obvyklé agendy a přípravy sborového programu v příštích týdnech bylo důležitým bodem jednání o místě druhé farářky v našem sboru. Zástupci staršovstva pověření k jednání s kandidátkou Ivou Květonovou předložili na schůzi návrh povolací listiny a navrhli rovněž povolat na úvazek 0,2 bratra faráře Jiřího Grubera. Staršovstvo tomuto bodu věnovalo následující schůzi a rozhodlo se postup schválit. Bude-li vydán pokyn k volbě, pak vzhledem k současné situaci proběhnou pravděpodobně tyto volby na dálku. Staršovstvo se dále zabývalo přípravou zpráv o životě sboru pro výroční sborové shromáždění a bylo informováno o probíhajících opravách a správě našich budov. Domluvili jsme se, že v současné epidemické situaci budou pokračovat pouze ta shromáždění a setkání, která už nyní běží.

Jana Hofmanová

Brno II

Na začátku svého jednání staršovstvo vyslechlo zprávu strategické pracovní skupiny a dotázalo se na další kroky rozvojového plánování v našem sboru. Staršovstvo diskutovalo návrh rozpočtu na běžný rok a přijalo tento návrh pro sborové shromáždění. Staršovstvo vzalo na vědomí informaci o jednání s novým zájemcem o komerční prostory. Zrušilo stanovený termín konání sborového shromáždění. Přijalo návrh liturgické komise na podobu vysluhování večeře Páně v čase karanténních opatření, a také návrh na průběh velikonočních bohoslužeb. Stanovilo termín konání informativní schůzky týkající se finanční situace sboru (1. 3.).

Martin Horák

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)

Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453

email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>

kazatelé: Jiří Gruber a Jana Hofmanová, faráři

seniorátní kazatelé: Iva Květonová, Jiří Šimsa a Jaroslav Vítek

kurátor: Václav Matoulek, past. pracovníce: Marie Matoulková a Helena Pacasová

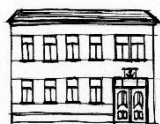
Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469

email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>

kazatelé: Martin Horák a Alexandra Jacobea, faráři

kurátor: Jaroslav Kučera, past. pracovníce: Anna Marie Fikejšová

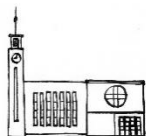
Farní sbor ČCE v Brně-Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420

email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>

kazatel: Štěpán Hájek, farář

kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně-Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 6, tel: 732 819 626

email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>

kazatelka: Radmila Včelná, farářka

kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401

email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>

ředitel: Lenka Svobodová

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Renata Michálková

kaplanka: Marta Židková

Filipka: Škola příběhem - církevní základní škola

Filipinského 1, 615 00 Brno-Židenice, tel: 724 955 544

email: skolafilipka@gmail.com

<https://skolafilipka.cz>

ředitelka: Ruth Konvalinková

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Verze pro elektronickou distribuci. Ročník 2021 (XXIII). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 20 Kč. Roční předplatné 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.